

Till: Finansdepartementet

Skickas till: fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: karin.larsson.linnerhed@regeringskansliet.se

Diarienummer: Fi2025/00744

Remiss avseende betänkandet Enklare mervärdesskatteregler vid försäljning av begagnade varor och donation av Livsmedel (SOU 2025:30)

Dagligvaruleverantörerna, DLF är en branschorganisation för bolag som producerar och säljer dagligvaror till handel, restauranger och storhushåll i Sverige. DLF:s uppdrag är att skapa förutsättningar för en effektiv, innovativ och hållbar dagligvaruindustri. DLF har 190 medlemmar som tillsammans producerar eller importerar merparten av de dagligvaror som säljs i Sveriges dagligvarubutiker och restauranger. DLF har tagit del av betänkandet 2025:30 *Enklare mervärdesskatteregler vid försäljning av begagnade varor och donation av Livsmedel* och har valt att inkomma med våra synpunkter.

Ett välkommet förslag

DLF stödjer utredningens förslag om att införa ett kvalificerat undantag från mervärdesskatt för donation av livsmedel till ideella organisationer som bedriver social hjälpverksamhet (kap 13). Förslaget är ett välkommet steg mot minskat matsvinn och kommer att underlätta för företag som vill donera överskottslivsmedel och stärka samverkan mellan leverantörer och ideell sektor. Vi ser också positivt på förslaget att inte bara livsmedel med snart utgående bäst-före-datum - precis som idag – ska kunna doneras utan momsuttag, utan även livsmedelsprodukter med trasig förpackning eller som är osäljbara av något annat skäl.

Utredningens förslag att lagstadga ett kvalificerat undantag innebär att:

- företag slipper bedöma marknadsvärdet i varje enskilt fall,
- uttagsbeskattnings inte sker vid donation till godkänd mottagare,
- och full avdragsrätt för ingående skatt behålls trots att donationen undantas från moms.

Vi anser att detta förslag ökar rättssäkerheten, minskar den administrativa bördan och tar bort ett långvarigt osäkerhetsmoment för företag i livsmedelskedjan. Förslaget sänker även trösklarna och ökar incitamenten för donationer jämfört med dagens situation. Det leder även till minskade kostnader, och ökar möjligheten att bidra till sociala ändamål.

Resonemang kring undantag för varor som inte är livsmedel

I utredningen förs ett resonemang om att utöver livsmedel göra kvalificerade undantag även för andra typer av varor som nämns i mervärdesskattedirektivet (2006/112/EG), bilaga III, punkterna 1-6. Man avstår dock från att föreslå något, då det skulle kunna leda till nya gränsdragningsproblem eftersom det saknas definitioner, och istället hänvisar man till definitionen i mervärdesskattelagen (2023:200) 9 kap. 3 § som i sin tur hänvisar till artikel 2 i EU:s livsmedelsförordning (EG 178/2002) som definierar livsmedel som "alla ämnen eller produkter, oberoende av om de är bearbetade, delvis bearbetade eller obearbetade, som är avsedda att eller rimligen kan förväntas att förtäras av människor.

Livsmedel inbegriper även drycker, tuggummi och alla ämnen, inklusive vatten, som avsiktligt tillförts livsmedlet under dess framställning, beredning eller behandling. Livsmedel inbegriper vatten från och

med den punkt där värdena skall iakttas enligt artikel 6 i direktiv 98/83/EG och utan att kraven i direktiv 80/778/EEG och 98/83/EG åsidosätts.

Olyckligt att utesluta non-food-produkter

Av utredningens förslag drar vi slutsatsen att så kallade non-food-produkter inte omfattas av det föreslagna undantaget vid donationer. Vi anser detta vara olyckligt eftersom ett flertal sådana varor – vid sidan av livsmedel - är avgörande för att kunna leva ett drägligt liv, inte minst sköta sin hygien. Exempel på produkter som specifikt inte definieras som livsmedel i mervärdesskattelagen (2023:200) 9 kap. 3§ och dess hänvisning till Livsmedelsförordningen är tvål, schampo, deodorant, solskyddsprodukter, tandkräm och våtservetter (definierade som kosmetiska produkter) samt djurmat (definieras som foder). Därtill finns det non-food produkter som det kommer att råda fortsatt osäkerhet om, trots att de skulle vara värdefulla för välgörenhetsorganisationer. Exempel är blöjor, bindor, tvättmedel, diskmedel och övriga rengöringsprodukter, hushållspapper och toalettpapper.

Att non-food-produkter inte omfattas av förslaget gör det svårt för leverantörer (DLFs medlemmar) och handel att donera överskott av fullgoda men osäljbara förpackningar av ovan nämnda produktgrupper. Företagen bakom dessa produkter kommer att kvarstå i den grupp som utredningen kallar typfall 2B; Företag som vill donera varor men avstår för att värdet av varorna är osäkert – där utredningen använder hygienartiklar som exempel.

Osäkerhet hinder för donationer till Matmissionen

DLF ingick 2022 ett branschgemensamt samarbete med Matmissionen och Svensk Dagligvaruhandel, med syftet att underlätta för våra medlemsföretag att donera varor som annars riskerar bli svinn. Matmissionen är en kedja av sociala matbutiker vars koncept bygger på att ekonomiskt utsatta människor kan bli medlemmar, och därigenom får möjlighet att handla i butikerna till kraftigt reducerade priser. Matmissionen, som står för hälften av livsmedelsdonationerna i Sverige, kan bekräfta att dagens regelverk hindrar leverantörer från att donera non-food-produkter. Hindret består framför allt i otydlighet och osäkerhet om gällande regler för mervärdesskatt, vilket gör att många företag avstår från att donera av rädsla för att göra fel. Resultatet blir onödigt svinn istället för värdefulla tillskott av varor till ekonomiskt utsatta konsumenter. Här kan myndigheterna underlätta genom att ta fram tydlig vägledning och ge rättsliga utlåtanden som skapar förutsägbarhet och trygghet för företagen.

Inför liknande undantag för andra varor

Utredningen konstaterar att inget hindrar att kvalificerade undantag införs även för andra typer av varor (utöver livsmedel). Mot bakgrund av EU-rättens möjligheter enligt 2006/112/EG, bilaga III och i mervärdesskattedirektivet (kap. 13.2) anser DLF därför att det bör utredas hur ett liknande kvalificerat undantag kan införas även för non-food-produkter.

I väntan på utredning för undantag av andra typer av varor ser vi gärna att Skatteverket får uppdraget att publicera vägledande exempel/typfall som illustrerar i vilka situationer uttagsbeskattning inte ska ske, även för non-food-produkter. Det skulle bidra till ökad tydlighet, rättssäkerhet och en mer enhetlig tillämpning.

Jörgen Friman

VD

Dagligvaruleverantörerna, DLF